

Scientific Journal

Journal of Research in Educational Systems

Volume 15, Issue 55,
Pp. 63-73
Winter 2022

Print Issn: 2383-1324

Online Issn: 2783-2341

Indexed by ISC

www.jiera.ir

Journal by
Research in Educational
Science is licensed under a
Creative Commons
Attribution-
NonCommercial 4.0
International License.

Document Type:

Original Article

✉ Corresponding Author:

kahleghkhah@uma.ac.ir

Receive Date: 06 September 2021

Revise Date: 11 December 2021

Accept Date: 19 December 2021

Publish Date: 05 January 2022

How to Site: Mosleh Germi, M., Khaleghkhah, A., Moeinikia, M., Alinejhad, S. (2021). The Effect of "Teachers' Corrective Feedback" on Changing the Level of "Covid-19 Anxiety" of Female Students with Depression in Ardabil Secondary High School. *Journal of Research in Educational Science*, 15(55), 63-73.
doi: [20.1001.1.23831324.1400.15.55.5.3](https://doi.org/10.1001.1.23831324.1400.15.55.5.3)

The Effect of "Teachers' Corrective Feedback" on Changing the Level of "Covid-19 Anxiety" of Female Students with Depression in Ardabil Secondary High School *

Mehdi Mosleh Germi

Ph.D. Candidate of Administration Education, Mohaghegh Ardabili University, Ardabil, Iran

Ali Khaleghkhah✉

Associate Professor, Administration Education Dept., Mohaghegh Ardabili University, Ardabil, Iran

Mehdi Moeinikia

Associate Professor, Administration Education Dept., Mohaghegh Ardabili University, Ardabil, Iran

Sajjad Alinejhad

Master of History and Philosophy of Education, Payam Noor University, Miandoab, Iran

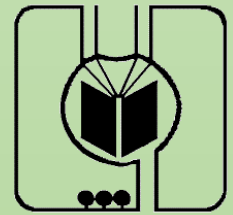
Abstract

The aim of this study was to determine the effect of "teacher correctional feedback" on the anxiety level of Covid-19 female students with depression in Ardabil secondary high school. This research was a quasi-experimental study in which a pre-test-post-test design with a control group was used. The sample of the study was 40 subjects who were among high school girls with depression in the Beck 2 depression list of Ardabil city using multi-stage random cluster random sampling method and using simple random sampling method. The intervention groups were "providing teacher correction feedback" (20 people) and control (20 people). For the intervention group, 12 sessions of 90 minutes were performed. For data collection Covid-19 Anxiety Questionnaire Alipour et al(2017) and Beck Depression inventory version two(1978) were used in the pre-test and post-test stages for the two intervention and control groups. Data were analyzed in SPSS software version 24. The results of multivariate and univariate analysis of covariance showed a significant difference between the two groups ($P < 0.01$). The results showed that the anxiety level of Covid-19 in the intervention group was significantly reduced compared to the control group ($P < 0.01$). Therefore, According to the results it was found that "teacher Corrective feedback" has a positive and significant effect on the anxiety of Covid-19 female students with depression. Therefore, the relevant authorities working in the field of education should pay special attention of teacher Corrective feedback in this Covid-19 course in order to reduce the level of anxiety in students with depression.

Keywords:

Depression, Covid-19 anxiety, Teacher corrective feedback

* The present article is an independent research

نشریه علمی

پژوهش در نظام‌های آموزشی

دوره ۱۵، شماره ۵۵،
ص ۶۳-۷۳
زمستان ۱۴۰۰

شاپا (چاپی): ۲۳۸۳-۱۳۲۴

شاپا (الکترونیکی): ۲۳۴۱-۲۷۸۳

نمایه در ISC

www.jiera.ir

نشریه علمی
پژوهش در نظام‌های آموزشی تحت قانون
بین‌المللی کپی رایت Creative
Commons: BY-NC می‌باشد.

نوع مقاله:

مقاله اصیل پژوهشی

نویسنده مسئول:

kahleghkhah@uma.ac.ir

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۶/۱۵

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۰/۰۹/۲۰

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۹/۲۸

تاریخ انتشار: ۱۴۰۰/۱۰/۱۵

استناد به این مقاله: مصلح گرمی، م.، خالق خواه،
ع.، معینی کیا، م. و عزیزنژاد، س. (۱۴۰۰). بررسی
تأثیر «بازخوردهای اصلاحی معلم» بر میزان
اضطراب Covid-19 دانش‌آموزان دختر مبتلا به
افسردگی. پژوهش در نظام‌های آموزشی، ۱۵(۵۵)،
۶۳-۷۳.

doi: 20.1001.1.23831324.1400.15.55.5.3

بررسی تأثیر «بازخوردهای اصلاحی معلم» بر میزان اضطراب Covid-19 دانش‌آموزان دختر مبتلا به افسردگی *

مهدی مصلح گرمی

دانشجوی دکتری مدیریت آموزشی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران

علی خالق خواه ✉

دانشیار، گروه علوم تربیتی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران

مهدی معینی کیا

دانشیار، گروه علوم تربیتی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران

سجاد عزیزنژاد

کارشناسی ارشد تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش، دانشگاه پیام نور، میاندواب، ایران

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی تأثیر «بازخوردهای اصلاحی معلم» بر میزان اضطراب Covid-19 دانش‌آموزان دختر مبتلا به افسردگی دوره متوسطه دوم شهر اردبیل بود. این پژوهش به صورت نیمه آزمایشی بود که در آن از طرح پیش‌آزمون - پس‌آزمون با گروه کنترل استفاده شد. بدین منظور ۴۰ آزمودنی از میان دانش‌آموزان دختر دوره متوسطه دوم دارای افسردگی در سیاهه افسردگی بک ۲ شهر اردبیل با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای چندمرحله‌ای انتخاب و با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی ساده در گروه‌های مداخله «ارائه بازخوردهای اصلاحی معلم» (۲۰ نفر) و کنترل (۲۰ نفر) گمارده شدند. برای گروه مداخله ۱۲ جلسه ۹۰ دقیقه‌ای اجرا شد. برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه اضطراب Covid-19 علی پور و همکاران (۱۳۹۸) و پرسشنامه افسردگی بک نسخه دو (1978) در مراحل پیش‌آزمون و پس‌آزمون برای ۲ گروه مداخله و کنترل استفاده شد. داده‌ها در نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۴ تحلیل شد. نتایج تحلیل کوواریانس چند متغیری و تک متغیری تفاوت معناداری بین ۲ گروه نشان داد ($P < 0/01$). یافته‌ها حاکی از آن بود که میزان اضطراب Covid-19 گروه مداخله به‌طور معناداری نسبت به گروه کنترل کاهش یافته است ($P < 0/01$)؛ بنابراین با توجه به نتایج به دست آمده مشخص گردید که «بازخورد اصلاحی معلم» بر میزان اضطراب Covid-19 دانش‌آموزان دختر مبتلا به افسردگی، تأثیر مثبت و معناداری دارد. لذا باید مسئولین مربوطه که در حوزه آموزش و پرورش مشغول فعالیت هستند به بحث بازخوردهای اصلاحی معلم در این دوره Covid-19 توجه ویژه‌ای داشته باشند تا از این طریق بتوانند میزان اضطراب در دانش‌آموزان مبتلا به افسردگی را کاهش بدهند.

واژه‌های کلیدی:

افسردگی، اضطراب Covid-19، بازخوردهای اصلاحی معلم

* مقاله حاضر به‌صورت پژوهشی مستقل انجام شده است.

مقدمه

افسردگی^۱ از شایع‌ترین اختلالات روانی است که شیوع رو به رشد آن در بین دانش‌آموزان به یک نگرانی جهانی تبدیل شده و تخمین زده می‌شود که تا سال ۲۰۲۲ به دومین بیماری رایج در دنیا تبدیل شود (Kimbrel et al., 2014). مطابق آمارهای بین‌المللی بین ۱۵ درصد از افراد سنین ۱۵ تا ۷۴ سال که به پزشکان مراجعه می‌کنند، مبتلا به افسردگی هستند (Kamimura et al., 2014). فشار سنگین عاطفی، اجتماعی و اقتصادی، برای مبتلایان به افسردگی، خانواده آن‌ها و اجتماع از یک سو و شیوع فزاینده سالانه ۲/۹ تا ۶/۱۲ درصد در جمعیت عمومی باعث شده است که توجه به درمان این اختلال در افراد مبتلا بیشتر از گذشته شود (Mahati et al., 2015). پژوهشگران افسردگی دانش‌آموزان را با مشکلاتی همچون ضعف مهارت‌های اجتماعی، نشاط ذهنی پایین، نگرانی از شکست، کاهش ارتباط و شایستگی ادراک‌شده، عدم امید به آینده و کاهش خودباوری برای غلبه بر مشکلات تحصیلی مرتبط است (Fischer et al., 2015). امروزه یکی از مسائلی که در مورد دانش‌آموزان مبتلا به افسردگی توجه زیادی را به خود جلب نموده، بحث اضطراب کرونا است (ابوالمعالی الحسنی، ۱۳۹۹؛ Mahayosnand et al., 2021؛ یآوری و لطفی عظیمی، ۱۴۰۰).

هرچند مطالعات نشان داده است که دانش‌آموزان دارای سبک‌های مقابله‌ای متفاوتی در برخورد با اضطراب^۲ هستند (غفاری و همکاران، ۱۳۹۸). ولی رایج‌ترین واکنش هیجانی دانش‌آموزان به‌ویژه دانش‌آموزان مبتلا به افسردگی به پیامدهای ناشی از پاندمی بیماری کرونا، اضطراب است (علیپور و همکاران، ۱۳۹۸). بیماری Covid-19 تهدیدی جدی برای سلامت عمومی است (Dalton et al., 2020). این بیماری ویروسی جدید، سومین بیماری همه‌گیر در قرن ۲۱ بعد از سارس^۳ و مرس^۴ است (Garfin et al., 2020) به دلیل شیوع بیماری Covid-19، سازمان بهداشت جهانی از واژه بیماری همه‌گیر برای این بیماری در ۱۱ مارس ۲۰۲۰ استفاده کرد (Dalton et al., 2020) از جمله منابع مهم کاهش اضطراب

کرونا در دانش‌آموزان علاوه بر خانواده‌ها، معلمان و نوع بازخورد و برخورد آن‌ها است (ابوالمعالی الحسنی، ۱۳۹۹).

بدیهی است که آموزش مناسب و پیشرفت در یادگیری و کاهش اضطراب Covid-19 مستلزم شناسایی مشکلاتی است که بر سر راه یادگیری و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان مبتلا به افسردگی وجود دارد. مشکلات مربوط به اضطراب ناشی از بیماری Covid-19 یا ریشه درون‌شخصی و یا ریشه برون‌شخصی دارند (Huang et al., 2020). مشکلات درون‌شخصی از ویژگی‌های دانش‌آموزان در پردازش ذهنی و روش یادگیری آن‌ها نشأت می‌گیرد، در مقابل مشکلات برون‌شخصی از عوامل فرهنگی، اجتماعی، آموزشی، روش تدریس و برخورد و بازخورد معلمان نشأت می‌گیرد (Shihusa & Keraro, 2009). یکی از مهم‌ترین مشکلات برون‌شخصی، روش ارائه بازخوردهای معلمان هنگام ارزشیابی‌های تکوینی به‌عنوان جزئی جدایی‌ناپذیر از روند آموزش و تدریس آن‌ها است. مطالعات نشان داده‌اند که یکی از عواملی که همواره با کیفیت تدریس معلم در ارتباط است فرآیند ارزشیابی است (Chalmers & Gardiner, 2015). یکی از ویژگی‌های اساسی و لاینفک آن ارزشیابی است که به‌واسطه آن می‌توان به بررسی نیازها، تعیین اهداف و راهبردها، سنجش عملکرد پرداخت. «بازخوردهای اصلاحی معلم» می‌تواند به‌صورت نحوه پاسخ‌دهی معلم به عملکرد، نگرش و رفتار دانش‌آموزان در راستای هدف‌های آموزشی مشخص‌شده، تعریف شود (Butler & Wine, 1995).

بازخورد می‌تواند به شکل‌های گوناگونی نظیر بازخورد اصلاحی، نوشتاری، کلامی، حالات و اشارات بدنی، تأیید گفته‌های دانش‌آموز، تشویق و انتقاد اعمال شود (Lee, 2019). امتحانات و ارزشیابی‌های تکوینی بسیار سودمند و مؤثر هستند زیرا به‌خوبی آشکار می‌کنند که دانش‌آموزان چه خطاهایی دارند و برای رسیدن به عملکرد مطلوب چه نیازهایی دارند. (Sermsook et al., 2017) پژوهشگران حوزه سنجش معتقدند که اگر بازخورد اثر تکوینی روی یادگیری نداشته باشد نمی‌توان آن را بازخورد مناسبی به حساب آورد. یکی از هدف‌های مهم ارزشیابی معلم این است که دانش‌آموزان به

3. Sars
4. Mers

1 Depression
2 Anxiety

روش

پژوهش حاضر از نظر هدف، کاربردی و به صورت نیمه آزمایشی بود که در آن با طرح پیش‌آزمون-پس‌آزمون با گروه کنترل استفاده شد. در این پژوهش، «بازخوردهای اصلاحی معلم» به عنوان متغیر مستقل و متغیر اضطراب Covid-19 به عنوان متغیر وابسته در نظر گرفته شد. جامعه آماری پژوهش حاضر را کلیه دانش‌آموزان دختر مقطع متوسطه دوم شهر اردبیل در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ تشکیل داده‌اند که تعداد آن‌ها بر اساس آماري که از اداره آموزش و پرورش شهر اردبیل گرفته شد برابر با ۵۷۸۹ نفر بودند. در پژوهش حاضر از ۳ روش نمونه‌گیری استفاده شد. روش نمونه‌گیری در مرحله اول تصادفی خوشه‌ای چندمرحله‌ای بود به این صورت که ۶۵۰ نفر از دانش‌آموزان دختر مقطع متوسطه شهر اردبیل جهت شناسایی افراد مبتلا به افسردگی به سؤالات «سیاهه افسردگی بک نسخه ۱» پاسخ دادند که بر اساس نمره به دست آمده، تعداد ۹۰ نفر از دانش‌آموزان با کسب نمره بالاتر از نقطه برش ۱۸ از ۶۳ شناسایی شدند. در مرحله دوم از روش نمونه‌گیری در دسترس استفاده شد. روش نمونه‌گیری در این مرحله به این صورت بود که از بین ۹۰ نفر انتخاب شده در مرحله قبل تعداد ۴۰ نفر از دانش‌آموزان دختر مبتلا به افسردگی بر اساس نمره کسب شده آن‌ها در «سیاهه افسردگی بک نسخه ۲» انتخاب شدند. برای گمارش آزمودنی‌ها، با توجه به معیارهای ورود و خروج انتخاب شدند و به صورت تصادفی در دو گروه آزمایش و کنترل قرار گرفتند. روش کار در این مرحله به این صورت بود که با استفاده از ۲۰ نفر از آزمودنی‌ها به گروه مداخله و ۲۰ نفر دیگر به گروه کنترل با استفاده از روش تصادفی ساده گمارش شدند. معیار ورود شامل: دانش‌آموزان دختر مبتلا به افسردگی و همچنین داشتن رضایت کامل (هم از دانش‌آموزان و هم از والدین آن‌ها) برای شرکت در پژوهش و تمایل به همکاری بود. ملاک‌های خروج از مطالعه برای گروه مداخله شامل عدم حضور در جلسات مداخله بیش از ۳ جلسه، بود. از ابزارهای زیر برای جمع‌آوری داده‌ها استفاده شد.

نقاط ضعف و قوت خود آگاهی یابند و برای غلبه بر آن‌ها تلاش کنند به جای این‌که با ناامیدی از رسیدن به موفقیت دست بکشند (Boggs, 2019). پیشینه مطالعاتی نشان می‌دهد که بازخوردهای اصلاحی معلم بر میزان اضطراب و افسردگی دانش‌آموزان اثری مثبت و معنی‌دار می‌گذارد (Hanan et al., 2021; Kaur et al., 2020).

به‌طور کلی و بر اساس پیشینه مطالعاتی بیان‌شده مشخص شد که دانش‌آموزان مبتلا به افسردگی در میزان اضطراب ناشی از بیماری Covid-19 در سطح بالاتری نسبت به دانش‌آموزان سالم هستند که همین عامل باعث می‌شود، عملکرد تحصیلی ضعیفی داشته باشند (Islam et al., 2020). با توجه به اهمیت و تأثیر اضطراب ناشی از بیماری Covid-19 در عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان پرداختن به این موضوع از اهمیت و ضرورت زیادی برخوردار است. یکی دیگر از دلایل ضرورت پرداختن به این پژوهش، توجه به اهمیت سلامت روان در دانش‌آموزان است به این خاطر که چنانچه اضطراب و افسردگی ناشی از کووید-۱۹ افزایش پیدا کند طبیعتاً نتیجه آن کاهش سطح سلامت روان در دانش‌آموزان است که این عامل خود آسیب‌های زیادی را به همراه خواهد داشت. از طرف دیگر پژوهش‌ها نشان داده است که نوع برخورد معلم و چگونگی استفاده معلمان از بازخوردهای اصلاحی بر میزان اضطراب ناشی از بیماری Covid-19 در دانش‌آموزان تأثیری مثبت و معنی‌دار دارد (Etzebarria et al., 2021). و لذا توجه به بازخوردهای اصلاحی معلم نیازمند پژوهش‌های بیشتری است. همچنین با بررسی پیشینه پژوهشی مشخص شد که بررسی تأثیر بازخوردهای اصلاحی معلم بر اضطراب ناشی از بیماری Covid-19 در دانش‌آموزان عادی صورت گرفته است و حال آنکه این موضوع در بین دانش‌آموزان مبتلا به افسردگی انجام نشده است و از این بُعد در بین مطالعات قبلی شکاف عمیقی وجود دارد؛ بنابراین، با توجه به نقش و اهمیت ارائه بازخورد معلم به دانش‌آموزان مبتلا به افسردگی، هدف پژوهش حاضر بررسی تأثیر «بازخوردهای اصلاحی معلم» بر میزان اضطراب Covid-19 دانش‌آموزان دختر مبتلا به افسردگی دوره متوسطه دوم شهر اردبیل است.

می‌شود؛ بنابراین، نمره هر فرد بین صفر تا ۶۳ است. نقطه برش در این مقیاس ۱۸ از ۶۳ است که نمره بالاتر از این نقطه برش به معنای ابتلای فرد به افسردگی است. در مطالعه *Aben* و همکاران (2002)، روایی محتوا به روش کیفی «سیاهه افسردگی بک نسخه ۲» با استفاده از نظر ۴ نفر از متخصصان حوزه روان‌شناسی سلامت دانشگاه کمبریج، مطلوب گزارش شد. پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ روی ۶۲ بیمار مبتلا به انفارکتوس اولیه نیمکره مغزی انجام و ۰/۸۸ گزارش شد. همچنین در مطالعه یوسف‌وند و همکاران (۱۳۹۳)، روایی محتوا به روش کیفی «سیاهه افسردگی بک نسخه ۲» با استفاده از نظر ۵ نفر از متخصصان حوزه روان‌شناسی شناختی دانشگاه علامه طباطبایی تهران، مطلوب گزارش شد. پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ روی ۱۵۰ نفر از دانشجویان دانشگاه علامه طباطبایی تهران انجام شد و ۰/۸۱ گزارش شد.

پرسشنامه اضطراب بیماری کرونا^۲: پرسشنامه اضطراب Covid-19 با هدف تعیین میزان اضطراب کرونا در نمونه بالینی توسط احمد علیپور و همکاران (۱۳۹۸) ساخته شده است. این پرسشنامه دارای ۱۸ سؤال و دو عامل روانی و جسمانی و یک نمره کل است. نمره گزاری سؤالات در یک طیف لیکرت ۴ درجه‌ای از ۰ تا ۳ تنظیم شده است. بالاترین و پایین‌ترین نمره در این پرسشنامه به ترتیب ۰ و ۵۴ است. علیپور و همکاران (۱۳۹۸) مقدار ضریب آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه را ۰/۹۱ به دست آورده‌اند که نشان‌دهنده پایایی مطلوب پرسشنامه دارد. در مطالعه حاضر روایی محتوا به روش کیفی و روایی صوری پرسشنامه‌های مورد استفاده با استفاده از نظر ۱۰ تن از متخصصان حوزه روان‌شناسی تربیتی و روان‌شناسی عمومی دانشگاه اردبیل مطلوب گزارش شد. همچنین پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ برای ۵۰۰ تن از دانش‌آموز دختر مدارس مقطع متوسطه شهر اردبیل اندازه‌گیری و برای «مقیاس اضطراب Covid-19» و «سیاهه افسردگی بک نسخه ۲» به ترتیب ۰/۸۱ و ۰/۸۷ گزارش شد. مداخله «بازخورد اصلاحی معلم» در مطالعه یوسف‌وند و همکاران (۱۳۹۳) با عنوان اثربخشی

روش اجرا بدین‌صورت بود که در مرحله اول؛ پژوهشگران از شورای پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی مجوز و تأییدیه اخلاقی دریافت کردند. در مرحله دوم به مدیریت کل حراست آموزش و پرورش شهر اردبیل مراجعه و مجوزهای قانونی لازم جهت انجام پژوهش اخذ شد. در مرحله بعد به مدارس مربوطه مراجعه شد و پس از معرفی خود به مسئولین ذی‌ربط، اهداف پژوهش و مراحل انجام کار را برای آن‌ها بیان شد. نهایتاً و پس از کسب موافقت ریاست مدارس مربوطه کار نمونه‌گیری آغاز گردید. تعداد نمونه با توجه به واریانس برگرفته از مطالعه اولیه روی ۱۷ مشارکت‌کننده با استفاده از فرمول کوکران و با در نظر گرفتن حداکثر خطای قابل قبول ۰/۰۶ و سطح اطمینان ۹۵٪ برابر با ۴۰ نفر برآورد شد. در مرحله بعد برای هر دانش‌آموزان مبتلا افسردگی کدی در نظر گرفته شد، هر کد درون یک پاکت مهر و موم شده قرار داده شد، همه پاکت‌ها درون یک جعبه بزرگ قرار داده شد، در مرحله بعد پژوهشگران مطالعه حاضر، یکی یکی پاکت‌ها را به صورت تصادفی از جعبه بیرون کشیده و باز کرده و کد مربوطه که شناسه آزمودنی خاصی بود را به گروه «بازخورد اصلاحی معلم» یا گروه کنترل اختصاص می‌دادند. سپس هر ۲ گروه در مرحله پیش‌آزمون «مقیاس افسردگی بک» و «مقیاس اضطراب Covid-19» را تکمیل کردند. «بازخورد اصلاحی معلم» برای، گروه مداخله در طی ۱۲ جلسه ارائه شد که ۶۰ روز طول کشید. در طی این مدت گروه کنترل هیچ نوع مداخله‌ای دریافت نکرد. ۳ هفته پس از مداخله مجدداً از آزمودنی‌های ۲ گروه پس‌آزمون به عمل آمد.

ابزار: پرسشنامه جمعیت شناختی شامل سن، مقطع تحصیلی و وضعیت اشتغال والدین بود. «پرسشنامه افسردگی بک نسخه ۲»: این پرسشنامه برای اولین در سال ۱۹۶۱ توسط بک در سال ۱۹۷۸ طراحی شد (Beck & Steer, 1984). در سال ۱۹۹۱ برای هماهنگی بیشتر با راهنمای تشخیصی - آماری^۱ موردبازنگری قرار گرفت. این سیاهه برای سنجش شدت افسردگی در بزرگسالان و نوجوانان ۱۳ سال به بالا طراحی شده است. «سیاهه افسردگی بک نسخه ۲» دارای ۲۱ عبارت است که هر عبارت دارای ۴ گزینه است که آزمودنی باید یکی از آن‌ها را انتخاب نماید. هر عبارت از صفر تا ۳ نمره‌گذاری

جلسه دهم: در این جلسه به دانش آموز جهت پر کردن شکاف بین عملکرد فعلی و مطلوب از طرف معلم فرصت کافی داده می‌شد. جلسه یازدهم: در این جلسه اطلاعات با کیفیت خوب از جانب معلم به دانش آموز درباره نحوه و میزان یادگیری دانش آموز انتقال داده می‌شد. جلسه دوازدهم: در این جلسه به دانش آموزان جهت پر کردن شکاف بین عملکرد فعلی و مطلوب زمان کافی داده می‌شد.

داده‌ها پس از جمع‌آوری در ۲ سطح توصیفی و استنباطی تحلیل شدند. در سطح توصیفی از شاخص‌های گرایش مرکزی و در سطح استنباطی برای آزمون فرض‌های آماری از روش تحلیل کوواریانس چند متغیری و تک متغیری استفاده شد. تحلیل داده‌ها در نرم‌افزار spss نسخه ۲۴ انجام شد.

یافته‌ها

یافته‌های جمعیت شناختی نشان داد که تعداد کل شرکت‌کنندگان ۴۰ نفر با دامنه سنی بین ۱۵ تا ۱۹ سال بودند. همچنین همه شرکت‌کنندگان در پژوهش مؤنث بودند. ۱۷ نفر از شرکت‌کنندگان دارای والدین شاغل و ۲۳ نفر دیگر دارای والدین غیرشاغل بودند (گروه مداخله ۸ نفر از والدین شاغل و ۱۲ نفر از والدین غیر شاغل و در گروه کنترل ۷ نفر از والدین شاغل و ۱۳ نفر از والدین غیر شاغل). آماره‌های توصیفی مربوط به متغیرهای جمعیت‌شناختی شرکت‌کنندگان در پژوهش به این صورت بود که؛ برای متغیر سن؛ میانگین و انحراف معیار سن شرکت‌کنندگان در گروه مداخله «بازخوردهای اصلاحی معلم» $14/32 \pm 4/11$ ، و میانگین و انحراف معیار سن شرکت‌کنندگان در گروه کنترل $15/21 \pm 5/65$ با $P=0/398$ است. به‌طورکلی نتایج آزمون t مستقل نشان داد که بین گروه‌های مداخله و کنترل در متغیر سن ($P=0/398$) تفاوت معناداری وجود ندارد ($P>0/01$). همچنین نتایج آزمون دقیق فیشر نشان داد که بین گروه‌های مداخله و کنترل از نظر وضعیت تحصیلات ($P=0/654$) و وضعیت اشتغال والدین ($P=0/789$) تفاوت معناداری وجود ندارد ($P>0/01$) و گروه‌ها از نظر این متغیرها همگون می‌باشند.

بازخوردهای اصلاحی معلمان بر خودکارآمدی و میزان استفاده از راهبردهای یادگیری خودتنظیم دانش‌آموزان با استفاده از نظر ۷ نفر از متخصصان حوزه روان‌شناسی تربیتی دانشگاه خوارزمی تهران مطلوب ارزیابی شده است. همچنین در مطالعه یوسف‌وند و همکاران (۱۳۹۳)، که در طی ۲۴ جلسه ۶۰ دقیقه‌ای انجام شده بود کاربرد «بازخورد اصلاحی معلم» مثبت ارزیابی شده است.

دستورالعمل جلسات مداخله «بازخورد اصلاحی معلم»

دستورالعمل جلسات مداخله «بازخورد اصلاحی معلم» که در طی ۱۲ جلسه ۹۰ دقیقه‌ای، به شکل زیر انجام گرفته است: جلسه اول: مشخص شدن اهداف و معیارهای مربوط به محتوای هر فصل در شروع کلاس توسط معلم. جلسه دوم: ارائه توضیحات شفاف مبنی بر این‌که عملکرد مناسب بر اساس اهداف مشخص، کدام است (مرور مطالب جلسه قبل، انجام ارزشیابی تکوینی از محتوای جلسه قبل و ارائه نقاط ضعف و قوت دانش‌آموزان؛ این فعالیت در همه جلسات صورت گرفته است). جلسه سوم: ارائه اطلاعات کیفی مناسب از جانب معلم به دانش‌آموز درباره نحوه و میزان یادگیری دانش‌آموز. جلسه چهارم: مشخص شدن حوزه‌هایی که هدف‌ها باید بر اساس آن‌ها طراحی شوند و همچنین راهبردهای رسیدن به این اهداف توسط معلم. جلسه پنجم: در این جلسه روش‌هایی که دانش‌آموزان برای خود دارند تا به اهداف دقیق آموزشی مشخص شده، برسند، توسط معلم مشخص می‌شد. جلسه ششم: در این جلسه راهبردهای شناختی و فراشناختی که دانش‌آموزان برای رسیدن به اهداف به کار می‌گرفتند، توسط معلم مشخص می‌شد. جلسه هفتم: در این جلسه پیامدهای یادگیری درونی، به این صورت که آیا دانش‌آموزان از یادگیری لذت می‌برند یا صرفاً و به‌اجبار به مطالعه می‌پردازند، مشخص شدند. جلسه هشتم: مشخص کردن پیامدهای قابل‌مشاهده بیرونی، به این صورت که معلم جنبه‌هایی از یادگیری که به صورت رفتاری یا عملکردی ظاهر می‌شوند را به شکل اهداف دقیق آموزشی تنظیم می‌کرد. جلسه نهم: در این جلسه چگونگی تسهیل و توسعه فرایند خودارزیابی در جریان یادگیری و تسهیل استفاده از راهبردهای فراشناختی توسط معلم به دانش‌آموزان آموزش داده شد.

جدول ۱.

یافته‌های توصیفی شرکت‌کنندگان در گروه مداخله و کنترل

متغیر	گروه	مرحله	میانگین	انحراف استاندارد
افسردگی	مداخله	پیش‌آزمون	۷۳/۶۵	۶/۸۵
		پس‌آزمون	۶۲/۳۱	۵/۱۱
کنترل	کنترل	پیش‌آزمون	۷۱/۹۶	۵/۶۸
		پس‌آزمون	۷۰/۴۷	۵/۹۱
اضطراب Covid-19	مداخله	پیش‌آزمون	۴۶/۱۵	۴/۹۸
		پس‌آزمون	۳۱/۴۲	۳/۲۲
کنترل	کنترل	پیش‌آزمون	۴۵/۸۲	۴/۸۵
		پس‌آزمون	۴۴/۹۱	۴/۸۸

جدول ۲.

آزمون فرض نرمال بودن توزیع متغیرها

متغیر	گروه	کولموگروف - اسمیرنوف (K-S)	سطح معناداری
افسردگی	کنترل	۰/۸۸	۰/۳۰۱
	مداخله	۰/۶۹	۰/۲۴۵
اضطراب Covid-19	کنترل	۰/۷۸	۰/۲۵۰
	مداخله	۰/۹۳	۰/۴۵۸

نتایج جدول ۲ نشان می‌دهد، سطح معناداری در آزمون K-S، در متغیرهای پژوهش به تفکیک گروه، بیش از ۰/۰۵ است، بنابراین توزیع متغیرهای پژوهش در نمونه آماری از توزیع نرمال برخوردار است و می‌توان فرضیه‌های پژوهش را از طریق آزمون‌های پارامتریک مورد آزمون قرار داد. برای تجزیه و تحلیل داده‌های مربوط به تفاوت بین ۳ گروه کنترل و مداخله از لحاظ افسردگی و اضطراب Covid-19 از روش تحلیل کوواریانس چندمتغیره (مانکوا) بهره گرفته شد. قبل از به‌کارگیری آزمون تحلیل واریانس چندمتغیره مفروضه‌های آن به‌وسیله آزمون باکس، لامبدای ویلکز و آزمون لون مورد بررسی قرار گرفت. به همین منظور برای بررسی پیش‌فرض همگنی ماتریس واریانس - کوواریانس افسردگی و اضطراب Covid-19 در گروه‌های مورد پژوهش نیز از آزمون M باکس استفاده شد. نتایج تحلیل مربوط به کرویت بارتلت نشان داد که سطح معناداری $P > 0/05$ است که گویای آن است شرط همگنی ماتریس واریانس - کوواریانس برای مؤلفه‌های افسردگی ($F = 1/789$ و $P > 0/05$) و اضطراب Covid-19 ($F = 1/458$ و $P > 0/05$) به‌خوبی رعایت شده است. برای تعیین معناداری اثر گروه بر افسردگی و اضطراب Covid-19 از آزمون لامبدای ویلکز استفاده شد که نتایج حاصل در جدول ۳ گزارش شده است.

در جدول ۱ یافته‌های توصیفی گروه‌های مداخله و کنترل در متغیرهای مورد مطالعه به تفکیک پیش‌آزمون و پس‌آزمون به این صورت بود که میانگین و انحراف استاندارد در گروه مداخله برای متغیر افسردگی در پیش‌آزمون و پس‌آزمون به ترتیب $73/65 \pm 6/85$ و $62/31 \pm 5/11$ و میانگین و انحراف استاندارد در گروه کنترل برای متغیر افسردگی در پیش‌آزمون و پس‌آزمون به ترتیب $71/96 \pm 5/68$ و $70/47 \pm 5/91$ است. علاوه بر این مطابق یافته‌های توصیفی جدول ۱ میانگین و انحراف استاندارد در گروه مداخله برای متغیر اضطراب Covid-19 در پیش‌آزمون و پس‌آزمون به ترتیب $46/15 \pm 4/98$ و $31/42 \pm 3/22$ و میانگین و انحراف استاندارد در گروه کنترل برای متغیر اضطراب Covid-19 در پیش‌آزمون و پس‌آزمون به ترتیب $45/82 \pm 4/85$ و $44/91 \pm 4/88$ است. بر اساس یافته‌های توصیفی مشخص است که میانگین متغیرهای افسردگی و اضطراب Covid-19 در پس‌آزمون گروه مداخله نسبت به گروه کنترل کاهش قابل‌ملاحظه‌ای داشته است. از جمله پیش‌فرض‌هایی که در تحلیل کوواریانس چندمتغیره منظور می‌گردد، فرض نرمال بودن توزیع با استفاده از آزمون کولموگروف - اسمیرنوف است. این بررسی روی متغیرهای پژوهش انجام شد.

جدول ۳.

نتایج آزمون لامبدای ویلکز در تحلیل واریانس چندمتغیره

متغیرها	آزمون	ارزش F	درجه آزادی خطا	درجه آزادی اثر	سطح معناداری	مجذور اینتا
افسردگی و اضطراب Covid-19	لامبدای ویلکز	۰/۸۱۱	۷۶	۳	۰/۰۰۱	۰/۱۸۹

برای بررسی پیش فرض برابری واریانس‌های متغیرهای افسردگی و اضطراب Covid-19 در گروه‌های مورد پژوهش نیز از آزمون لون استفاده شد. نتایج آزمون لون در جدول ۴ آمده است.

نتایج آزمون لامبدای ویلکز در جدول ۳ نشان می‌دهد که بین ۲ گروه کنترل و مداخله حداقل در یکی از متغیرهای افسردگی و اضطراب Covid-19 ($F=7/532$ و $P>0/001$) تفاوت معنادار وجود دارد.

جدول ۴.

نتایج آزمون لوین جهت بررسی پیش فرض برابری واریانس‌ها

متغیرها	F	df1	df2	سطح معناداری
افسردگی	۱/۷۴۱	۱	۷۸	۰/۷۴۵
اضطراب Covid-19	۱/۵۶۴	۱	۷۸	۰/۶۴۵

داده‌ها رد و فرض خلاف مبتنی بر همبسته بودن داده‌ها تأیید می‌شود؛ یعنی این آزمون نشان داد که ماتریس همبستگی مشاهده شده متعلق به جامعه‌ای با متغیرهای همبسته است. لذا می‌توان تحلیل واریانس و کوواریانس را انجام داد.

نتایج جدول ۴ گویای آن است که واریانس‌های افسردگی و اضطراب Covid-19 در ۲ گروه با هم برابر بوده و با یکدیگر تفاوت معناداری ندارند، که این یافته، پایایی نتایج بعدی را نشان می‌دهد. نتیجه آزمون کرویت بارتلت از لحاظ آماری معنادار است به این معنا که فرض صفر مبنی بر ناهمبسته بودن

جدول ۵.

تحلیل کوواریانس چند متغیره اثرات بازخوردهای اصلاحی بر افسردگی و اضطراب Covid-19

منبع تغییر	متغیر وابسته	SS	DF	MS	F	سطح معناداری	ضریب اتا
گروه	افسردگی	۵۵۰/۶۰	۲	۲۲۵/۳۰	۷/۰۲	۰/۰۱	۰/۲۹
خطا	افسردگی	۱۹۸۷/۲۴	۵۷	۳۴۸/۸۶			
گروه	اضطراب Covid-19	۶۸۹/۵۲	۲	۳۴۴/۷۶	۹/۰۱	۰/۰۱	۰/۲۲
خطا	اضطراب Covid-19	۲۱۰۴/۹۶	۵۷	۳۶۷/۹۲			

دانش‌آموزانی که با روش سنتی بازخورد دریافت می‌کردند کاهش معناداری داشته است.

این یافته‌ها با نتایج مطالعات علیپور و همکاران (۱۳۹۸)؛ Huang و همکاران (۲۰۲۰)؛ Hanan و همکاران (۲۰۲۱) و Kaur و همکاران (۲۰۲۰) همسو است. یکی از تبیین‌هایی که برای یافته‌های این مطالعه وجود دارد این است که؛ مطالعات نشان داده است که کارکرد «بازخورد اصلاحی» مناسب این است که بر بهبود عملکرد دانش‌آموزان تأکید دارد و باعث افزایش اعتمادبه‌نفس دانش‌آموزان در رسیدن به اهداف و بهبود عملکرد با بهره‌گیری از یک خود کارا و توانمند می‌شود. (Hyland, 2003) که همین افزایش کارایی، تلاش و

مندرجات جدول ۵ نشان می‌دهد که اثر گروه (سطح متغیر مستقل) بر متغیرهای افسردگی و اضطراب Covid-19 دانش‌آموزان دختر مبتلا به افسردگی از نظر آماری معنادار است ($P=0/05$).

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف بررسی تأثیر «بازخوردهای اصلاحی معلم» بر میزان اضطراب Covid-19 دانش‌آموزان دختر مبتلا به افسردگی دوره متوسطه دوم شهر اردبیل انجام شد. یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد که میزان اضطراب Covid-19 در دانش‌آموزان دختر مبتلا به افسردگی، که معلمان آن‌ها «بازخورد اصلاحی» بازخورد داده بودند در مقایسه با

می‌توان بیان کرد، این است که؛ در شرایط فعلی که دانش‌آموزان هم به‌عنوان یکی از گروه‌های مهم اجتماعی درگیر آثار منفی و مطلوب ناشی از پیامدهای پیدایش کرونا، از جمله اضطراب این بیماری شده‌اند، معلمان به‌عنوان عوامل مؤثر هستند که می‌توانند در شرایط تحصیلی و آموزشی با بهره‌گیری از جملات مناسب و روحیه‌بخش و همچنین استفاده از اصول بازخوردی مثبت و مطلوب به کاهش میزان اضطراب و افسردگی در دانش‌آموزان کمک کنند. از این رو زمانی که معلمان از راهنما و دستورالعمل ارائه بازخورد اصلاحی مناسب استفاده می‌کنند قطعاً نتیجه آن کاهش میزان اضطراب کرونا در دانش‌آموزان به خاطر درگیری مثبت با انجام تکالیف کلاسی و فاصله گرفتن از افکار منفی ناشی از وجود کرونا، است (Hanan et al, 2021).

به‌طور کلی یافته‌های مطالعه حاضر نشان داد که «بازخوردهای اصلاحی معلم» بر میزان اضطراب Covid-19 دانش‌آموزان دختر مبتلا به افسردگی تأثیر مثبت و معناداری می‌گذارند. پیشنهاد می‌شود که معلمان برای کاهش میزان اضطراب Covid-19 در دانش‌آموزان دختر مبتلا به افسردگی، حتماً به نحوه ارائه بازخورد دقت کافی کنند. محدودیت مطالعه حاضر این بود که این مطالعه بر روی دانش‌آموزان دختر مبتلا به افسردگی شهر اردبیل انجام شد که در تعمیم نتایج به سایر گروه‌ها باید احتیاط شود.

تعارض منافع

تعارض منافی در این پژوهش وجود ندارد.

منابع

- ابوالمعالی، خ. (۱۳۹۹). پیامدهای روان‌شناختی و آموزشی بیماری کرونا در دانش‌آموزان و راهکارهای مقابله با آن‌ها. فصلنامه روان‌شناسی تربیتی، ۱۶(۵۵)، ۱۵۷-۱۹۳.
- علی پور، ا.، قدمی، ا.، علیپور، ز. و عبدالله زاده، ح. (۱۳۹۸). اعتباریابی مقدماتی مقیاس اضطراب بیماری کرونا در نمونه ایرانی. فصلنامه علمی- پژوهشی روان‌شناسی سلامت، ۸(۳۲)، ۱۶۳-۱۷۵.
- غفاری، س.، صادقی، ح.، سبحانی، ل. و رفیعی پور، ر. (۱۳۹۸). پیش‌بینی خودمهارگری بر اساس هیجان‌خواهی و خودمیان

اعتماد به نفس زمینه را برای کاهش افسردگی و اضطراب Covid-19 فراهم می‌آورد (Husky et al., 2020). از جمله دلایل دیگری که برای تبیین این یافته‌ها و همسویی با مطالعات Hanan و همکاران (2021) و Kaur و همکاران (2020) وجود دارد این است که ارائه «بازخورد اصلاحی» نوشتاری مؤثر به دانش‌آموزان، صرف‌نظر از این‌که دانش‌آموزان را به نقاط ضعف و قوت خود و کاستن از ضعف‌های خود آگاه می‌کند، به لحاظ شخصیتی و انگیزشی نیز در یادگیرندگان مؤثر واقع می‌شود به‌گونه‌ای که در فرایند دریافت این‌گونه اطلاعات این باور در یادگیرندگان ایجاد می‌شود که به آن‌ها توجه می‌شود که همین عقیده برای آن‌ها ایجاد ادراک مطلوب و بهینه از فضای آموزشی می‌کند که زمینه کاهش اضطراب را در آن‌ها ایجاد می‌کند (Lee, 2019). از دیگر تبیین‌هایی که برای این یافته وجود دارد این است که در دوران کرونا دانش‌آموزان به دلیل عدم حضور در مدرسه و قرار گرفتن در جو و محیط بانشاط آموزشی، دچار فرسودگی و افسردگی ناشی از ماندن بیش از حد در جو خانواده شده‌اند، که همین عامل بر عملکرد تحصیلی آن‌ها تأثیر منفی بر جای گذاشته است (Nadeak et al., 2020). لذا زمانی که معلم هنگام ارزشیابی‌های تکوینی از بازخوردهای اصلاحی مثبت و مطلوب به‌صورت کتبی و کلامی استفاده می‌کند باعث می‌شود که دانش‌آموزان احساس مثبت و مطلوبی را تجربه کنند و همین باعث کاهش میزان اضطراب کرونا و افسردگی در آن‌ها می‌شود (Sermsook et al., 2017). تبیین دیگر این است که بازخوردهای اصلاحی معلم در صورتی که به شکل کتبی و با تأکید بر اشتباهات عملکردی باشد سبب ایجاد آگاهی در دانش‌آموزان نسبت به فرایندهای انگیزشی و رفتاری، فرایندهای خودانگیزشی، استقلال، آینده‌بینی، و نهایتاً میزان اضطراب در آن‌ها می‌شود (Skipper & Douglas, 2015). زمانی که دانش‌آموزان بدانند در زمینه تحصیلی در چه قسمت‌هایی مشکل دارند طبیعی است که در جهت رفع آن‌ها تلاش کنند و همین تلاش مطلوب و بهینه زمینه را برای کاهش اضطراب و استرس آن‌ها فراهم می‌کند.

یکی دیگر از مهم‌ترین تبیین‌هایی که برای یافته‌های این مطالعه و در همسویی با مطالعه Huang و همکاران (2020)

Garfin, D. R., Silver, R. C., & Holman, E. A. (2020). The novel coronavirus (COVID-2019) outbreak: Amplification of public health consequences by media exposure. *Health psychology, 39*(5), 355.

Ghaffari, S., Sadeghi, H., Sobhani, L., Rafieipor, R. (2019). Self-control prediction based on excitement and self-esteem: interpersonal impact between students coping styles. *Journal of Research in Educational Science, 13*(47), 153-170. [In Persian].

Hanan, A., Firman, E., & Terasne, T. (2021). Investigating English Lecturers' Strategies OF Committing Online Written Corrective Feedback During COVID-19 Pandemic. *Journal of Languages and Language Teaching, 10*(1).

Huang, R.H., Liu, D.J., Tlili, A., Yang, J.F., Wang, H.H. (2020). *Handbook on Facilitating Flexible Learning During Educational Disruption: The Chinese Experience in Maintaining Undisrupted Learning in COVID-19 Outbreak*. Beijing: Smart Learning Institute of Beijing Normal University.

Husky, M. M., Kovess-Masfety, V., & Swendsen, J. D. (2020). Stress and anxiety among university students in France during Covid-19 mandatory confinement. *Comprehensive Psychiatry, 102*, 152191.

Hyland, F. (2003). Focusing on form: Student engagement with teacher feedback. *System, 31*(2), 217-230.

Islam, M. A., Barna, S. D., Raihan, H., Khan, M. N. A., & Hossain, M. T. (2020). Depression and anxiety among university students during the COVID-19 pandemic in Bangladesh: A web-based cross-sectional survey. *PloS one, 15*(8), e0238162.

Kamimura, A., Nourian, M. M., Assasnik, N., & Franchek-Roa, K. (2016). Depression and intimate partner violence among college students in Iran. *Asian journal of psychiatry, 23*(14), 51-55. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/27969079/>

Kaur, N., Dwivedi, D., Arora, J., & Gandhi, A. (2020). Study of the effectiveness of e-learning to conventional teaching in medical undergraduates amid COVID-19 pandemic. *National Journal of Physiology, Pharmacy and Pharmacology, 10*(7), 563-567.

Kimrel, N. A., Meyer, E. C., DeBeer, B. B., Gulliver, S. B., & Morissette, S. B. (2016). A 12-Month prospective study of the effects of PTSD-depression comorbidity on suicidal behavior in Iraq/Afghanistan-era veterans. *Psychiatry research, 243*(10), 97-99.

Lee, I. (2019). Teacher written corrective feedback: Less is more. *Language Teaching, 52*(4), 524-536.

Mahati, K., Bhagya, V., Christofer, T., Sneha, A., & Rao, B. S. (2015). Enriched environment ameliorates depression-induced cognitive deficits and restores abnormal hippocampal synaptic plasticity. *Neurobiology of learning and memory, 33*(8), 379-391. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/27555234/>

Mahayosnand, P. P., Zanders, L., Sabra, Z. M., Essa, S., Ahmed, S., Bermejo, D. M., & Ablay, S. (2021). E-mentoring female underrepresented public health student researchers: supporting a more diverse postpandemic workforce. *Health security*.

Nadeak, B., Naibaho, L., & Silalahi, M. (2020). COVID-19 and Students' Anxiety Management. *International Journal of Innovation, Creativity and Change, 13*(7), 1574-1587.

بینی؛ نقش میانجی‌گرانه‌ی سبک‌های مقابله‌ای دانش‌آموزان. پژوهش در نظام‌های آموزشی، ۱۳(۴۷)، ۱۷۰-۱۵۳.

یاوری، ه. و لطفی عظیمی، ا. (۱۴۰۰). پیش‌بینی بی‌صدقاتی تحصیلی بر اساس مجذوبیت تحصیلی، اهداف پیشرفت و باورهای ضمنی هوش در دوران شیوع کرونا ویروس. پژوهش در نظام‌های آموزشی، ۱۵(۵۲)، ۱۰۲-۱۲۷.

یوسف‌وند، م.، کدیور، پ.، صرامی، غ. و عشرتی، ع. (۱۳۹۳). با عنوان اثربخشی بازخوردهای اصلاحی معلمان بر خودکارآمدی و میزان استفاده از راهبردهای یادگیری خودتنظیم دانش‌آموزان، اندیشه‌های نوین تربیتی، ۱۰(۱)، ۹۴-۱۰۴.

References

- Aben, I., Verhey, F., Lousberg, R., Lodder, J., Honig, A. (2002). Validity of the Beck Depression Inventory, hospital anxiety and depression scale, SCL-90, and hamilton depression rating scale as screening instruments for depression in stroke patients. *Psychosomatics, 43*(5), 386-393.
- Abolmaali, K. (2020). Psychological and Instructional consequences of Corona disease (Covid-19) and coping strategies with them. *Educational Psychology, 16*(55), 157-193. [In Persian].
- Alipour, A., Ghadami, A., Alipour, Z., Abdollahzadeh, H. (2010). Preliminary validation of the Corona Anxiety Scale in an Iranian sample. *Journal of Health Psychology, 13*(47), 153-170. [In Persian].
- Beck, A. T. (1984), Steer RA. Internal consistencies of the original and revised Beck Depression Inventory. *Journal of Clinical Psychology, 40*(6), 1365-7. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/6511949/>
- Boggs, J. A. (2019). Effects of teacher-scaffolded and self-scaffolded corrective feedback compared to direct corrective feedback on grammatical accuracy in English L2 writing. *Journal of Second Language Writing, 46*, 100671.
- Butler, DL., Wine, P.H. (1995). Feedback and self-regulated learning: A theoretical synthesis, *Review of Educational Research, 65*(3), 245-281.
- Chalmers, D., Gardiner, D. (2015). An evaluation framework for identifying the effectiveness and impact of academic teacher development programmes. *Studies in Educational Evaluation, 46*(7), 81-91.
- Dalton, L., Rapa, E., & Stein, A. (2020). Protecting the psychological health of children through effective communication about COVID-19. *The Lancet Child & Adolescent Health, 4*(5), 346-347.
- Fischer, B., Murphy, Y., Kurdyak, P., Goldner, E.M. (2015). Depression – A major but neglected consequence contributing to the health toll from prescription opioids? *Psychiatry Research, 15*(7), 258-263. <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/2333392818771243>

- Skipper, Y., & Douglas, K. (2015). The influence of teacher feedback on children's perceptions of student-teacher relationships. *British Journal of Educational Psychology*, 85(3), 276-288.
- Yousefvand, M., Kadivar, P., Sarami, G., Eshrati, A. (2014). entitled The effectiveness of teachers 'corrective feedback on self-efficacy and the use of students' self-regulated learning strategies, *New educational ideas*, 10 (1), 92-104. [In Persian].
- Yavari, H., Lotfi Azimi, A. (2021). The prediction of academic dishonesty based on academic engagement, achievement goals and implicit beliefs of intelligence in during pandemic Coronavirus. *Journal of Research in Educational Science*, 15(52), 102-127. [In Persian].
- Ozamiz-Etxebarria, N., Idoiaga Mondragon, N., Bueno-Notivol, J., Pérez-Moreno, M., & Santabárbara, J. (2021). Prevalence of anxiety, depression, and stress among teachers during the CoViD-19 pandemic: a rapid systematic review with meta-analysis. *Brain sciences*, 11(9), 1172.
- Sermsook, K., Liamnimitr, J., & Pochakorn, R. (2017). The Impact of Teacher Corrective Feedback on EFL Student Writers' Grammatical Improvement. *English Language Teaching*, 10(10), 43-49.
- Shihusa, H., Keraro, F.N. (2009). Using Advance Organizers to Enhance Students' Motivation in Learning Biology. *Eurasia Journal of Mathematics, Science & Technology Education*, 5(5), 413-420. <https://www.ejmste.com/article/using-advance-organizers-to-enhance-students-motivation-in-learning-biology-4171>